

Grafika Komputerowa – modele kolorów

Marek Pudełko

Pojęcie Barwy

- Barwa to wrażenie psychiczne wywoływane w mózgu człowieka (i zwierząt), gdy oko odbiera promieniowanie elektromagnetyczne z zakresu światła (dokładniej z widzialnej części fal świetlnych).
  - Główny wpływ na to wrażenie ma skład widmowy promieniowania świetlnego, ilość energii świetlnej, obecność innych barw w polu widzenia obserwatora, oraz jego cechy osobnicze, jak zdrowie, samopoczucie, nastrój, a nawet doświadczenie i wiedza w posługiwaniu się zmysłem wzroku.

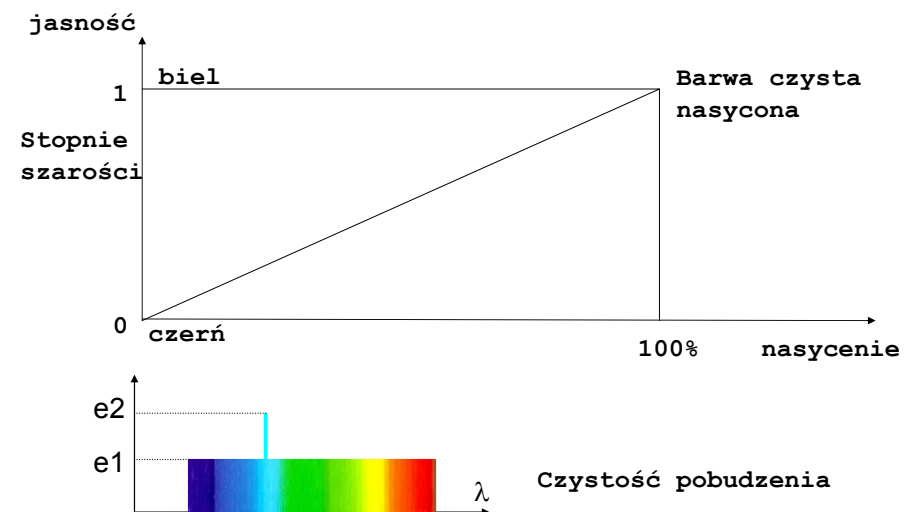
2

Terminologia

- **efekty barwne** - efekty związane z kolorem.
- **odcieniem barwy** (*Hue*) - potocznie zwany kolorem.
- **nasycenie barwy** (*Saturation*) - przy maksymalnej jasności brak nasycenia oznacza barwę białą.
- **jasność barwy** (*Value*) - przy braku nasycenia oznacza stopnie szarości.
- **barwy achromatyczne** - stopnie szarości.
- **barwy chromatyczne** - wszelkie inne odcienie barwy o nasyceniu większym od zera

3

BARWY W GRAFICE KOMPUTEROWEJ

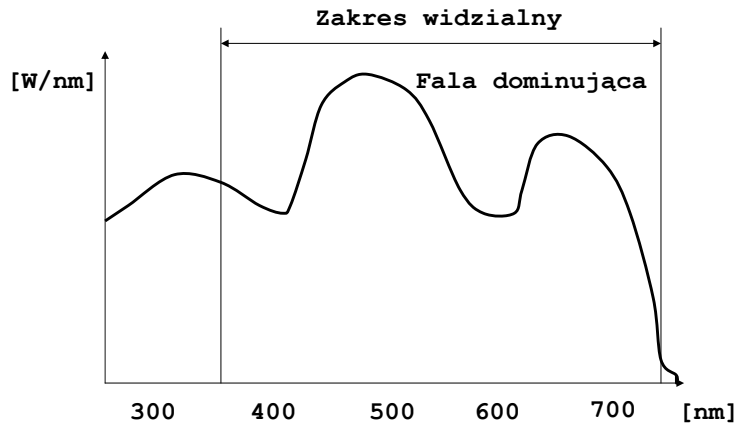

4

BARWY W GRAFICE KOMPUTEROWEJ

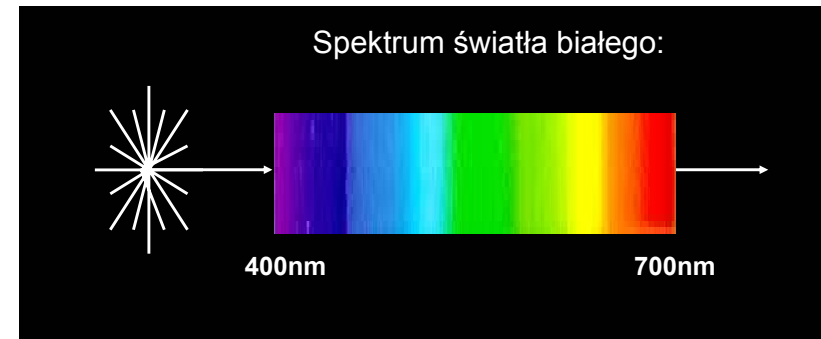
Gęstość widmowego rozkładu energetycznego światła.

Oko ludzkie jest w stanie zaobserwować promieniowanie elektromagnetyczne o długościach od 380 do 720 nm, nazywane **promieniowaniem widzialnym**.

5

BARWY W GRAFICE KOMPUTEROWEJ

6

Modele kolorów

7

Podział modeli barw

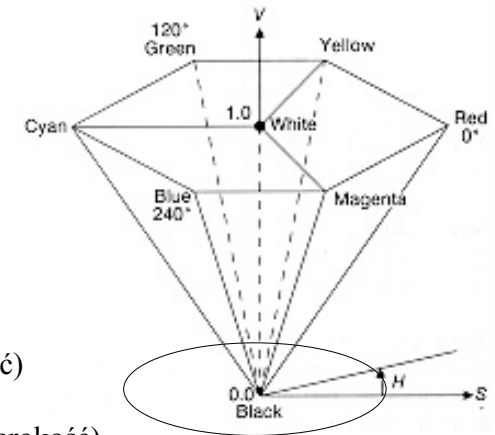
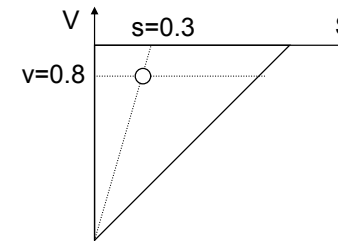
- Ukierunkowane na użytkownika - HSV
- Ukierunkowane na sprzęt - RGB, CMY, CMYK
- Niezależne od urządzenia - CIE XYZ, CIE La*b*

8

Model HSV

Modele barw

Model HSV

V - value wartość (Wysokość)
H - Hue odcień barwy (kąć)
S - Saturation nasycenie (szerokość)

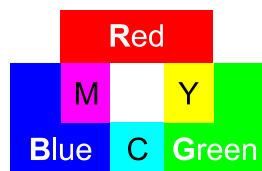
Ostrosłup sześciokątny prawidłowy

Modele barw

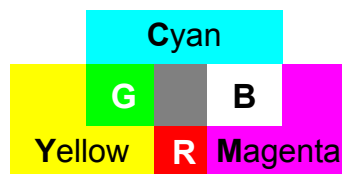
Prawo Grassmana

Każdą dowolnie wybraną barwę można otrzymać za pomocą trzech liniowo niezależnych barw.

Trzy barwy tworzą układ niezależnych liniowo barw jeżeli dowolne zsumowanie dwóch z nich nie może dać trzeciej barwy układu.

Model RGB

Model CMY

Model RGB

Modele barw

Model RGB

O wyborze tych kolorów jako barw podstawowych zdecydowały względy techniczne, łatwość uzyskania tych na ekranie monitora, pokrytego odpowiednimi plamkami luminoforu, które pobudzone trzema strumieniami elektronów świecą światłami o barwach;

R - czerwonej

G - zielonej

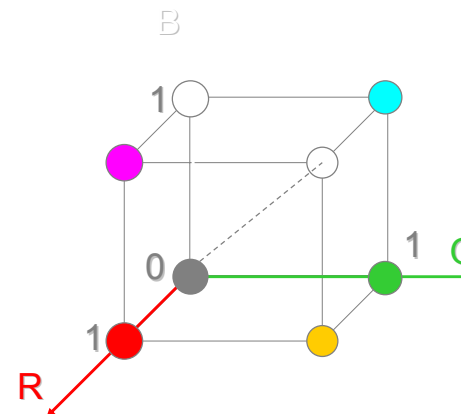
B - niebieskiej

13

Model RGB addytywny

Sześcian RGB

Barwa piksela = (r,g,b)

R = (1,0,0)

G = (0,1,0)

B = (0,0,1)

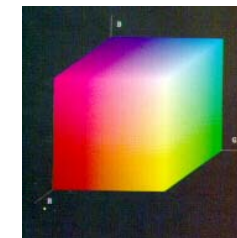
C = (0,1,1)

M = (1,0,1)

Y = (1,1,0)

czarna = (0,0,0)

biała = (1,1,1)

14

Sprzętowa reprezentacja barwy RGB

- Parametry obrazu
  - liczbowa reprezentacja barwy piksela.
  - liczba bitów przeznaczona do zapisu wartości barwy.
- Obraz monochromatyczny
  - Liczba możliwych do uzyskania barw: 2,
  - wartość barwy: { 0, 1 },
  - głębokość bitowa: 1.
- Obraz kolorowy
  - liczba możliwych do uzyskania barw: wybrana z określonej gamy barw, np. $2^8 = 256$,
  - wartość barwy: { 0, 1, 2, ..., 255 },
  - głębokość bitowa: 8.

15

Model CMY

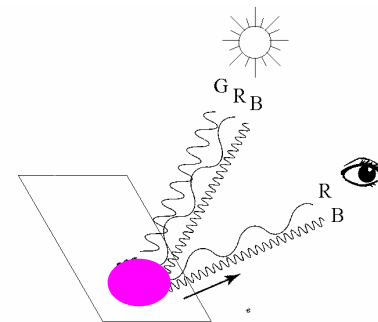
16

CMY

- Skrót CMY powstał jako złożenie pierwszych liter angielskich nazw kolorów
- **C** cyjan (*Cyan*)
- **M** magenta (*Magenta*)
- **Y** żółty (*Yellow*)

17

Model CMY

Ukierunkowany jest na sprzęt drukujący: drukarki, maszyny drukarskie.

Wrażenie barwy uzyskuje się dzięki światłu odbitemu od zadrukowanego podłoża.

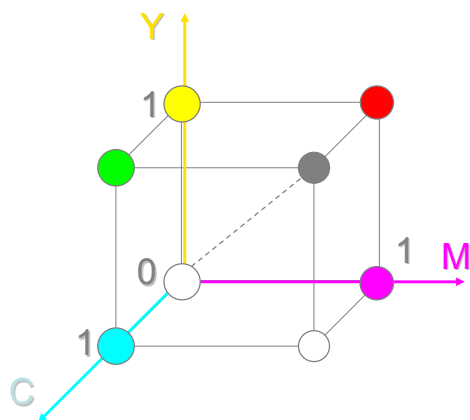
Pigment farb/atramentów pochłania określone długości fali, a odbija pozostałe.

Dlatego farby druku C, M, Y nazywa się subtraktywnymi.

18

Sześcian CMY

Barwa piksela = (c,m,y)

- C = (1,0,0)
- M = (0,1,0)
- Y = (0,0,1)
- R = (0,1,1)
- G = (1,0,1)
- B = (1,1,0)
- czarna = (1,1,1)
- biała = (0,0,0)

19

Model CMYK

20

Model CMYK

Aby poprawić kolorystykę druku do atramentów C, M, Y dołączono atrament czarny K (*black*), który zastępuje (całkowicie lub częściowo) tą część atramentów C, M, Y, które w barwie CMY tworzą neutralną szarość.

Maksymalnie można więc dodać:

$$K_{\max} = \{c, m, y\}_{\min}$$

21

Model CMYK

W modelu CMY równe ilości trzech barw podstawowych ($c=m=y$) tworzą neutralną szarość, która w modelu CMYK jest generowana przez czwartą barwę podstawową **K** (black - czarny).

	C	M	Y		C	M	Y					
	(		0.2	0.5	)	K	(		0.2	0.5	)	
	+	(	0.4	0.4	0.4	)	+	(			0.4	)
	(	0.4	0.6	0.9	)	(		0.2	0.5	0.4	)	

$$\text{CMY} = (c, m, y) \rightarrow \text{CMYK} = (c - k, m - k, y - k, k)$$

$$k_{\max} = \{c, m, y\}_{\min}$$

22